

музеями в роботі з посетителями різних категорій. Охарактеризовані особливості содержания інтерактивних форм культурно-образовательної діяльності в процесах трансляції історичного, культурного, художественного опыта музеїв художественного профіля в роботі з музейної аудиторією.

Ключевые слова: инновационные технологии, культурно-просветительская деятельность, художественные музеи, музейные посетители, интерактивность, музейная экспозиция, музейная информация.

Kharchenko O.V. Innovative technologies in the cultural and educational activities of Art Museums in Ukraine early XXI century

The article deals with the use of modern innovative technologies in the cultural and educational activities of Art Museum of Ukraine in the beginning of XXI century. The analysis of contemporary developments in the field of innovative technologies, which are used by museums to work with visitors of different categories. Characterized by features of the content of interactive forms of cultural and educational activities in the process of translation of historical, cultural, artistic experience museums artistic profile in working with the museum audience.

Key words: innovative technology, cultural and educational activities, art museums, museum visitors, interactivity, museum exhibition, museum information.

05.03.2015 р.

УДК 069.1(477):(-028.23+7.094)

I.V. Нікітіна

**ВІДЕОПРЕЗЕНТАЦІЇ У МУЗЕЙНІЙ СПРАВІ:
РОЛЬ, МІСЦЕ, ЗНАЧЕННЯ**

У статті розглянуто основні параметри щодо ролі, місця та значення відеопрезентацій у музейній справі. З'ясовано, що їх використання сприяє підвищенню якості проведення музейних заходів, робить їх більш наглядними для відвідувачів музеїв, дозволяє розвивати цифрові бази даних, застосовувати новітні технології.

Ключові слова: музей, відеоряд, презентації, цифрові бази.

Розвиток світової музейної справи на сучасному етапі розвитку викликає інтерес у багатьох дослідників. Запровадження новітніх технологій призвело до необхідності дослідження їх впливу на роботу музеїв.

Важко уявити сучасне життя без використання комп'ютерних приладів, у тому числі у музейній діяльності. Часто музейні предмети, переважно фотоматеріали і документи, під час масових науково-просвітних заходів подаються у вигляді відео або мультимедійних презентацій. Тому теоретичне осмислення ролі, місця та значення таких видів музейної роботи набуває все більшої актуальності. Цьому й присвячене наше дослідження, при проведенні якого був використаний

досвід Національного музею героїчної оборони і визволення Севастополя (НМГО і ВС).

Відеоряди або мультимедійні рядки у масових заходах НМГО і ВС стали активно використовуватися з 2007 р. Перш за все музеєм було розпочато їх створення для візуалізації лекційних виступів співробітників музею з різних періодів історії Севастополя. Вони супроводжували доповіді на різноманітних науково-практичних конференціях, під час проведення презентацій музейних видань [1].

Практика використання таких відеопрезентацій стала невід'ємною частиною всіх масових заходів музею. При їх створенні ми спираємось не тільки на цифрові копії музейних предметів (наприклад, цифрові фото пам'яток періоду боїв за визволення Севастополя у 1944 р.), а й на суто мультимедійні засоби (схеми, тексти). Формування слайдів для презентацій потребує постійного пошуку необхідної теоретичної інформації відповідної теми (наприклад, текстовий матеріал для коментування слайдів презентації під час усного журналу «Третій подвиг севастопольців»; про відродження міста у 1944–1954 рр.) [2]. Такі теоретичні викладки дозволяють з'ясувати, яким чином потрібно розвивати цей напрямок щодо включення до музейної діяльності новітніх технологій.

Слід зазначити, що створення відеоряду вимагає поєднання двох видів діяльності: підбору предметів, цифрові копії яких будуть використані, та компоновку цих зображень згідно схеми або плану презентації. Зображення має обов'язково містити невеликий коментар на кожному слайді, причому цей коментар формується стисло, враховуючи технічні особливості формування кожної сторінки. При підготовці відеоряду ми чітко дотримуємося наступних правил: запобігати, по-можливості, перевантаженню інформацією великою кількістю кадрів; будувати кожний слайд таким чином, щоб не повторювати зображень; як можна лаконічніше висловлювати ту чи іншу думку [3].

При підготовці презентацій, звичайно, ми використовуємо стандартні комп'ютерні програми, за допомогою яких розміщуються та художньо оформлюються зображення та тексти на слайді, власне відкриваються слайди тощо. У деяких випадках застосовуються невеличкі вставки з фрагментами фільмів.

У цілому такі презентації сьогодні є розповсюдженим видом використання мультимедійного простору у масових заходах. Яку ж роль вони відіграють у музейному житті?

Відомо, що практично всім музеям світу бракує експозиційних площ для експонування своїх колекцій. Також бувають випадки, коли особливості конкретного музейного предмету не дозволяють його експонувати у оригінальному

вигляді. Але для музею головне – як можна більше показувати ті культурні цінності, які він зберігає. Крім того, одним із важливих напрямків роботи музейних установ є просвітницька діяльність, що передбачає проведення різноманітних масових заходів та лекційних занять, які обов'язково супроводжуються наочною. Раніше цілком це відбувалося шляхом демонстрації фотокопій (з відбитків чи документів). Наразі цей спосіб застосовується вже як один з видів ілюстрування. До 2000-х років у музеях на пострадянському просторі відеозабезпечення заходів зводилося до демонстрування документальних фільмів [2]. Воно не втратило актуальності, але з розвитком у музеях новітніх технологій з'явилися й альтернативні види презентацій, у тому числі відеоряди.

Демонстрація слайдів на великому екрані дозволяє зробити більш наочними світлини або документи, презентувати речові предмети, які на масових заходах не завжди зручно показувати у оригінальному вигляді. Сам процес підготовки відеоряду викликає до життя ще один важливий напрямок у музейній справі – роботу по формуванню баз даних цифрового зображення музейних предметів. Фактично виготовлення відеопрезентацій спонукає до вивчення фондових колекцій, дослідження стану та якості наукової документації того чи іншого предмету.

Отже, роль презентацій у музейній роботі полягає у наступному: популяризації серед відвідувачів музеїв тих чи інших колекцій; знайомстві з предметами, що не можуть у даний час експонуватися; стимулюванні досліджень музейних колекцій; створенні та розширенні цифрових баз даних. За рахунок мультимедійних засобів з'являється можливість більш широкого знайомства з фондовим зібранням великих аудиторій, збільшення якості показу. При підготовці презентацій можна поєднати демонстрацію цифрових копій фото, документальних матеріалів, речових предметів із застосуванням графіків, діаграм, активних схем, зроблених

на основі картографічного музейного матеріалу і доповненого віртуальними позначеннями тощо [4]. Активне використання таких презентацій дає можливість не просто продемонструвати на великому екрані високоякісні копії музейних предметів, але й звернути увагу на їх окремі деталі. Також при показі можна задати різноманітні операції, наприклад функцію збільшення зображення або переміщення по слайду.

В цілому використання відеопрезентацій, безумовно, робить музейні заходи більш привабливими для відвідувачів, викликає потребу у більш ретельному відношенні до якості формування цифрових баз даних, удосконалення змісту інформації, урізноманітнює форми просвітницької роботи.

Посилання

1. Відомості надані Т.А. Козловою, зав. відділу науково-масової роботи НМГО і ВС.
2. Аналіз основних відеопрезентацій музею.
3. Звласного досвіду автора щодо створення мультимедійних презентацій у 2009–2014 рр.
4. Методичні рекомендації НМГО і ВС щодо створення мультимедійних презентацій.

Никитина И.В. Видеопрезентации в музейном деле: роль, место, значение

В статье рассмотрены основные параметры роли, места и значения в музейном деле видеопрезентаций. Определено, что их использование способствует повышению качества проведения музейных мероприятий, делает их более наглядными для посетителей музеев, позволяет развивать цифровые базы данных, использовать новые технологии.

Ключевые слова: музей, видеослайды, презентации, цифровые базы.

Nikitina I.V. Videopresentations in museum business: role, place, value

In article key parameters of role, place and value in museum business of video presentations are considered. It is defined that their use promotes improvement of quality of carrying out museum actions, does them by more evident for visitors of the museums, allows to develop digital databases, to use new technologies.

Key words: museum, video slides, presentations, digital bases.

09.03.2015 p.